

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Riksbanken
103 37 Stockholm

Yttrande över Riksbankens förslag till föreskrifter om rapportering av krediter KRITA

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Enligt 1 § i förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning framgår att förordningen gäller för förvaltningsmyndigheter under regeringen. Då Riksbanken är en myndighet under Riksdagen gäller inte förordning 2007:1244. I 17 § i förordning (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket framgår Regelrådets granskningsuppdrag. Konsekvensutredningar från myndigheter under Riksdagen ingår inte i Regelrådets granskningsuppdrag. Regelrådet har likväl beslutat att granska Riksbankens förslag, eftersom Riksbanken särskilt har bett om detta.

Innehållet i förslaget

Föreskriftsförslaget genomför Riksbankens beslut av den 23 april 2015 om att upprätta ny och detaljerad statistik över monetära finansinstituts utlåning till andra sektorer än hushåll. Dessa institut blir med förslaget skyldiga att månadsvis rapportera in uppgifter om sådana krediter, med undantag för mindre banker och kreditmarknadsföretag som inte kommer att omfattas av rapporteringskraven. Rapporteringen omfattar uppgifter om låntagare, borgensman samt krediten och dess säkerheter och omfattar upp till cirka 120 attribut, varav cirka 90 stycken alltid kommer att rapporteras och ytterligare cirka 7 stycken i vissa fall. Övriga uppgifter, främst referensuppgifter om låntagare, kommer att hämtas från andra källor som till exempel kommersiella företagsregister.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Av konsekvensutredningen framgår att uppgifterna är en viktig del i Riksbankens underlag för att analysera risker och sårbarheter i de svenska bankerna och andra kreditgivarinstitut. Förslagsställaren uppger att analyserna behöver göras med större säkerhet när det gäller koncentrationsrisker, spridningsrisker vid finansiella kriser, skuggbanksverksamhet med mera. En kreditdatabas för finansiella och icke-finansiella företag på detaljerad nivå har bedömts som nödvändig för att kunna fördjupa Riksbankens analys på området. Det framgår vidare att datainsamlingen även innebär att Riksbanken kan delta i informationsutbyte mellan de nationella europeiska centralbankerna och Europeiska centralbanken.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets bakgrund och syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Av konsekvensutredningen framgår att förslagsställaren bedömer att det saknas lämpliga alternativ till förslaget, eftersom det inte går att köpa uppgifterna från marknaden, då kommersiella datakällor över krediter till företag saknas helt samtidigt som det i befintlig uppgiftsinsamling till svenska myndigheter saknas rapportering av detta slag. Förslagsställaren uppger att om uppgiftslämnandet skulle begränsas innehållsmässigt till en mindre rapportering, skulle informationsutbytet med den Europeiska centralbanken hindras. Det skulle också, enligt förslagsställaren, innebära att institut med verksamhet i flera EU-länder skulle behöva sätta upp helt separata rapporteringar. Av förslagsställarens redovisning av bakgrunden till förslaget framgår att om ingen reglering kommer till stånd kan den fördjupade risk- och sårbarhetsanalys som Riksbanken bedömer är nödvändig, inte göras.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Av konsekvensutredningen framgår att det inte finns några EU-regleringar som binder Sverige att införa en detaljerad statistik över krediter. Det framgår också att Europeiska centralbanken avser införa bindande regler för de rapporterade instituten inom euroområdet, så att detaljerade kredituppgifter ska rapporteras från och med år 2018. Förslagsställaren uppger att om Sverige i framtiden inför euron som valuta kommer dessa rättsakter att även omfatta Sverige och att det då kommer att bli rättsligt bindande för Riksbanken att upprätta den statistik över krediter som nu planeras.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren uppger i sin konsekvensutredning att rapportering ska göras första gången den 15 mars 2018 avseende förhållandena den 31 december 2017. Den ordinarie rapporteringsfristen uppges vara 15 bankdagar efter avseendedatum, men att vid det första tillfället lämnas en utsträckt rapporteringsfrist för att undvika att rapporteringsstarten infaller samtidigt som instituten är hårt belastade av arbete med årsbokslutet.

Det framgår vidare av konsekvensutredningen att Riksbanken har hållit informationsmöten med berörda och en referensgrupp har etablerats med de institut och intresseföreningar som önskat delta. Referensgruppen har enligt uppgift hållit regelbundna möten under 2016. Information via e-post har delgetts de institut som blir rapporteringsskyldiga och en internetsida med information har också upprättats.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Av konsekvensutredningen framgår att underlag till kreditdatabasen KRITA främst kommer att inhämtas från monetära finansinstitut med verksamhet i Sverige. Vidare framgår att de institut som tillsammans står för 95 procent av den totala utestående stocken av relevanta lån blir rapporteringsskyldiga och att mindre banker och kreditmarknadsföretag därmed inte kommer att omfattas av kraven. Förslagsställaren uppger att i dagsläget kommer 19 av 161 monetära finansinstitut att behöva

rapportera, men att urvalet kommer att ses över löpande, vilket gör att antalet kan förändras över tiden. Det framgår vidare att de institut som har filialer i andra länder även ska rapportera uppgifter om filialerna.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren har använt uppgifter om företagens ränte-, leasing- och provisionsintäkter i analysen om små företag träffas av förslaget. Regelrådet anser att det hade varit önskvärt om dessa siffror redovisades för att förtydliga hur stora de berörda instituten är.

Regelrådet finner likväl att förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Av konsekvensutredningen framgår att kostnadseffekterna som följer av rapporteringskraven är svårbedömda och beror sannolikt till viss del på vilka rutiner och system som används av de enskilda instituten och vilket produktutbud som tillhandahålls samt i vilken mån företagen har verksamhet i andra länder eller inte. Förslagsställaren uppskattar att den årliga kostnaden för rapporteringskraven ligger på mellan 150 000 till 4 500 000 kronor per år och institut, vilket, enligt förslagsställaren, blir omkring 54 miljoner kronor årligen totalt för samtliga rapportörer. Vidare framgår av konsekvensutredningen att själva införandet av rapporteringen uppskattas till närmare 500 miljoner kronor i engångskostnad för samtliga rapportörer totalt. Förslagsställaren uppger att skattningen av den faktiska kostnaden är svår att göra, eftersom den bygger på en enkät till 15 institut som anmält intresse för att få löpande information om KRITA-projektet och att det för ett flertal av instituten som rapporterat höga kostnader finns verksamhet i flertal EU-länder, vilket innebär att rapportering även ska göras till centralbanker i dessa länder, enligt Europeiska centralbankens regler. Förslagsställaren anser att det därför inte går att utesluta att kostnader som avser rapportering till andra centralbanker också till viss del innefattas i de uppgifter som uppgetts i enkäten. Förslagsställaren uppger att uppgifterna i KRITA kommer att kunna ersätta delar av den aggregerade statistik som idag rapporteras. Detta kommer bland annat att medföra en viss minskning av kostnaderna för rapporteringen, men uppväger inte den ökade kostnaden som KRITA medför. Förslagsställaren uppger vidare att när den nya rapporteringen blir tillgänglig i KRITA kommer uppgifter som storlek på företag och nya lån att kunna beräknas utifrån KRITA, vilket gör att tillkommande kostnader för sådana uppgifter för rapportörerna undviks.

Regelrådet anser att det hade varit önskvärt om förslagsställaren hade specificerat vad kostnaderna för införandet av rapporteringen består i och vill samtidigt upplysa om att administrativa kostnader enbart är sådana som uppstår när information upprättas, lagras och/eller överförs.

Regelrådet finner likväl att förslagsställarens redovisning av förslagets administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Av konsekvensutredningen framgår att gällande de inrapporteringstekniska förutsättningarna ska samma tekniska lösning, filformat och så vidare användas som även kommer att användas för inrapportering av uppgifter om värdepappersinnehav. Detta görs enligt förslagsställaren för att begränsa kostnaderna för tekniska lösningar för de rapportörer som omfattas av båda rapporteringarna, vilket uppges vara 11 av 19 rapportörer. Förslagsställaren uppger att ambitionen har varit att begränsa kostnaden för uppgiftslämnandet och att samarbete med de övriga nordiska och baltiska länderna har skett för att i möjligaste mån minimera skillnader i det som samlas in av respektive land. Det uppges vidare att förslagsställaren i vissa fall har valt att inte harmonisera med Europeiska centralbanken och

övriga länder för att ytterligare begränsa uppgiftslämnarbördan. Detta har, enligt förslagsställaren, resulterat i att 20 institut färre än vad som vad tänkt från början behöver rapportera uppgifter om täckningsgrad för krediter.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av andra kostnader och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Av konsekvensutredningen framgår att förslaget inte bedöms påverka svenska företags konkurrenskraft, eftersom en motsvarande rapportering enligt samma tidplan införs, med något enstaka undantag, i samtliga EU-länder.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Ingen annan påverkan på företagen uppges än den som redan redovisats.

Regelrådet har efter sin granskning heller inte kunnat identifiera någon ytterligare påverkan på företagen.

Regelrådet finner därmed att förslagsställarens redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Av konsekvensutredningen framgår att ingen av de 19 rapporteringsskyldiga bankerna och kreditmarknadsföretagen är att anse som små eller medelstora företag enligt EU-kommissionens definition. Förslagsställaren uppger att den i sin analys har använt summan av ränte-, leasing- och provisionsintäkter för de berörda företagen och bedömer att ingen effekt på medelstora och små företag beräknas uppkomma, då rapporteringen uteslutande kommer att beröra stora finansiella företag.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att förslagsställarens konsekvensutredning är godtagbar på samtliga redovisade punkter.

Regelrådet finner därmed att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 9 november 2016.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Samuel Engblom, Claes Norberg och Lennart Renbjer. Ärendet föredrogs av Annika LeBlanc.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Annika LeBlanc
Föredragande